

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 3 października 2023 r.

Poz. 5183

UCHWAŁA NR XXII.93.S.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 13 września 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części Uchwały nr LXIV/775/23 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na nakłady konieczne na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie Gminy Międzyzdroje, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność § 2 ust. 1 uchwały Nr LXIV/775/23 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na nakłady konieczne na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie Gminy Międzyzdroje, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – w zakresie wyrażenia: „nieprowadzący działalności gospodarczej”.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LXIV/775/23 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na nakłady konieczne na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie Gminy Międzyzdroje, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, przedłożona Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 5 września 2023 r., została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem kompetencyjnym art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, ze zm.) oraz przepisami art. 43 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wątpliwości budziło postanowienie § 2 ust. 1 uchwały, w myśl którego o udzielenie dotacji może ubiegać się każdy podmiot nieprowadzący działalności gospodarczej. W związku z powyższym

wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wymienionej uchwały w części lub całości, o czym jednostka została powiadomiona ze wskazaniem terminu rozpoznania sprawy.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 13 września 2023 r. W posiedzeniu Kolegium uczestniczył przedstawiciel Gminy, stwierdzając, iż głównym celem podjęcia uchwały było uregulowanie szczególnych zasad udzielania dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w związku z wnioskami składanymi przez podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej, w tym parafie znajdujące się na terenie Gminy. Przedstawiciel dodał, iż jednostce znane jest stanowisko wykluczające ograniczenie kręgu podmiotów mogących ubiegać się o dotacje, prezentowane w orzecznictwie sądowo-administracyjnym, w związku z czym wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały w części wprowadzającej kwestionowane ograniczenie.

Kolegium zważyło co następuje.

W ocenie Kolegium badana uchwała została podjęta z naruszeniem art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 43 ustawy o finansach publicznych i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższa ocena sformułowana została z uwagi na przepis § 2 ust. 1 uchwały, w następującym brzmieniu: „O udzielenie dotacji może ubiegać się każdy podmiot nieprowadzący działalności gospodarczej, posiadający tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, zwany dalej „wnioskodawcą”. Z cyt. wyżej przepisu wynika, iż wykluczenie z zakresu podmiotowego uchwały dotyczy ogółu podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, w tym osób fizycznych prowadzących taką działalność, bez względu na okoliczność czy zabytek będący w posiadaniu danego podmiotu wykorzystywany jest do prowadzenia przedmiotowej działalności. Ograniczenie kręgu podmiotów mogących ubiegać się o dotacje nie znajduje podstawy prawnej w normie wynikającej z art. 81 ustawy ust. 1 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i stanowi istotne naruszenie powołanego przepisu kompetencyjnego. Wyżej wymienionym przepisem prawa ustawodawca umocował organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do określenia zasad udzielania dotacji na zadania przewidziane cyt. ostatnią ustawą, nie upoważniając go do określania kategorii podmiotów, mogących ubiegać się o takie dofinansowanie. W myśl art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków obowiązek finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku w zakresie sprawowania opieki nad zabytkami spoczywa na osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do tego zabytku, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego. Ograniczenie w uchwale kręgu podmiotów mogących ubiegać się o dotacje w stosunku do przedstawionego wyżej kręgu podmiotów zobowiązanych do finansowania zadań w zakresie opieki nad zabytkami stanowi zarazem naruszenie art. 43 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego prawo realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych przysługuje ogółowi podmiotów, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej. Ograniczenie kręgu podmiotów mogących ubiegać się o dotację, w szczególności poprzez wykluczenie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą bez względu na miejsce prowadzenia tej działalności i jej przedmiot, stanowi także naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, statutowanej przepisem art. 32 Konstytucji RP.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski